

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Neglectus cultûs divini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

bant ac cingebant: hac quoque ceremonia indicantes, lanæ faciendæ laborem in domo maritali exercendum. Et constat è lib. 1. Livij Lucretiam illam, castimonia decus, sera nocte lanæ deditam, intèrque lucubrantes ancillas in medio ædium sedentem à Collatino marito, juvenibusque Tarquinijs inventam esse. Non minùs nota est alterius heroinæ, Penelopes, Vlyssis uxoris in lanificio industria, de qua plura inferiùs. Virgilius quoque lib. 8. Æneid. bonæ matrisfamilias fedulitatem laudat.

Cui tolerare colò vitam, tenuique Minerva;
Impositum cinerem, & sopitos suscitavit ignes
Noctem addens operi, famulasque ad lumina longo
Exercet penso, castum ut servare cubile
Conjugis, & possit parvos educere natos.

S. Hieronymus instituens nobilissimam virginem Demetriadem: Habeto, ait, lanam semper in manibus, vel staminis fila pollice deducito, vel ad torquenda subtegmina in alueolis fusi vertantur. Et alibi ad *Letam* de institutione filia: Discat & lanam facere, tenere colum, ponere in gremio calathum, rotare fufum, stamina pollice ducere. Magni illius Alexandri vestem non aliæ manus, quàm sororum texuerunt, ut memorat Curtius lib. 5. c. 8. Quin ipsa Pallas seu Minerva linum, lanamque tractavit, hinc & pro oleo, & lanificio usurpatur. Vnde hinc Ovidius Alcithoën loquentem inducens canit:

Nos quoque, quas Pallas, melior Dea detinet, inquit,
Vtile opus manuum vario sermone levemus.

Lanificium etiam Satyricus castis feminis attribuit. Juven. Sat. 6.
Præstabat castas humilis fortuna Latinas
Quondam, nec vitij contingi parva sinebant
Tecta labor, somnique breves, & vellere Thusco
Vexata, duræque manus.

Salomon Proverb. 31. encomia matronæ numeris omnibus absolute depingens, lanificij meminit: *Lanam* inquit, & *linum* quæsit, & *operata est consilio manuum suarum*, hoc est artifices manus admovit operi texendi, ultrò, sine monitis, sine jussu mariti: laborem ipsamet quæsit, & lineas ac laneas vestes confecit.

II. (b) Cur igitur Alcithoë & sociæ Mineides (Minei, ut diximus, filia) tam gravem laboris honesti ac utilis pœnam dederunt? audi Poëtam:

----- Ismenides (c) adsunt,

(b) *Neglectum cultus divini.* (c) *Thebanæ mulieres.*

Jussaque

Jussaque sacra colunt. Solæ Mineides intus
 Intempestivâ turbantes Sacra Minervâ
 Aut ducunt lanas, aut stamina pollice versant.

En causam. Intempestivæ Minervæ, seu lanifico labori operam
 dabant, eo tempore, quò curæ ad rem divinam convertendæ. Monet
 Ecclesiastes c. 3. *Omnia tempus habent.* Græcè κινεῖς τῷ παντὶ πρᾶγματι.
 Opportunitas est omni rei, vel negotio. Sapienter Boëtius lib. 2. de
 Consol. Metro. 6.

Signat tempora proprijs
 Aptans officijs Deus;
 Nec quas ipse coercuit
 Misceri patitur vices.

Peccârunt hîc Mineides, quæ qua superstitione alios colebant Deos
 ac Deas, hæc quoque sacra lanificio suo anteponere debebant. Qua-
 rum præposteram diligentiam ac laborem imitantur multi, dum negle-
 ctis divinis, nimium studium lucris impendunt terrenis. Diu, noctû-
 que rotantur curis, agunt, fatagunt, currunt, sudant, conquirunt: in
 eo sunt toti, rem ut familiarem augeant, immemores cœli, Deique. Sed
 quo fructu? Denique *Vespertilio*nes evadunt, qui neque aves sunt, ne-
 que mures: volant sine pennis, suumque volatum crepusculo vespertino
 paucis circa tectum flexibus absolvunt, neque lucis patientes, neque no-
 ctis. Ita hî, quos nimia quæstûs cupiditas excæcavit, nec terram pos-
 sident, à qua citò avelluntur; nec cœlum acquirunt, quod seriò nun-
 quam quæsierunt. Videntur quandoque subvolare nonnihil, & frigi-
 dum in astra suspirium mittere; sed mox in terram amore habendi re-
 labuntur. Sic dum curam ex cura, tanquam filum è filo trahunt, &
 nescio quas spes contexere videntur, post breve vitæ spatium exactum,
 seròprehendunt *in vanum se laborasse*: indignos esse, qui lucem sem-
 piternæ felicitatis aspiciant: dignos, qui noctem illam horrendam, nul-
 lis unquam supplicijs finiendam ducant; fietque verum lemma, quod
 vespertiloni volanti additur: *Sol absens dat mihi lumen.* Aperient de-
 nique oculos ad inferos damnati, & in tenebris videbunt calamitates nul-
 lo calamo describendas.

SYM-